

РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну роботу магістра
Поставного Олександра Валерійовича

Спеціальність: 053 Психологія

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Тема: «Особливості прояву механізмів психологічного захисту у педагогів»

Актуальність змісту даної роботи не викликає сумнівів, оскільки постійні трансформації у різних сферах економічного, політичного, культурного життя сучасної України сприймаються більшістю населення як чинники, що тривожать психіку і викликають бажання захистити себе від надмірного напруження. Психологічний захист як спеціальна система стабілізації особистості, спрямована на охорону свідомості від травмуючих переживань, пов'язаних із внутрішніми і зовнішніми конфліктами, станами тривоги і дискомфорту, виявляється не лише в разі виникнення надзвичайних обставин, а й повсякденно. Отже, проблема гармонізації прояву дії механізмів психологічного захисту у педагогів є однією з важливих завдань сучасної психологічної науки і практики, оскільки від її ефективного розв'язання залежить не тільки професійна ефективність педагогів, а і формування успішного підростаючого покоління.

Кваліфікаційна робота складається із вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Чітко визначені об'єкт, предмет, мета і завдання магістерської роботи дозволили Поставному О.В. розкрити психологічні особливості феномену функціонування механізмів психологічного захисту у педагогів, дослідити специфіку його прояву у професійному та віковому аспекті.

Теоретичний аналіз проблеми механізмів психологічного захисту, особливостей їх прояву, здійснений Поставним О.В. вдало і побудований на роботах вітчизняних і зарубіжних науковців у галузі психології. Автор магістерської роботи демонструє обізнаність з сучасною науковою психологічною літературою (пп. 1.1, 1.2, 1.3 і 2.3).

Послідовно та чітко описана експериментальна частина дослідження. **Отримані емпіричні дані мають достатню візуальну представленість.** Заслужовують на високу оцінку здійснений магістрантом аналіз результатів констатувального експерименту і, розроблена на основі представлених у психологічній літературі, програма корекційного впливу на особистісні феномени, взаємопов'язані з проявом психологічного захисту, і підсилення

яких є умовами загальної гармонізації особистості та зниження прояву інтенсивності дії механізмів психологічного захисту у педагогів.

Проведене дослідження підтвердило висунуту гіпотезу. Дипломна робота має практичне значення: її результати можуть бути використані практичними психологами та викладачами. Відзначимо також, що магістерська робота, виконана як теоретико-прикладне дослідження, має декілька апробацій.

В цілому важливо відзначити раціональність побудови структури, послідовність і логічність викладу змісту роботи. Кожний з двох розділів є завершеним відповідно до висунутих завдань і мети дослідження, висновки чітко сформульовані і також відповідають завданням і меті роботи.

Поряд із безперечними високими здобутками автора кваліфікаційної роботи слід висловити окремі зауваження:

- 1) під час здійснення аналізу результатів теоретичного вивчення проблеми бажано було б більше уваги приділити висвітленню особливостей прояву механізмів психологічного захисту не у їх зв'язку з професійними деформаціями, а окремо, оскільки саме це було предметом дослідження;
- 2) бажано було б перевірити отримані емпіричні результати за допомогою методів математичної статистики.

Попри висловлені зауваження, загалом робота характеризується актуальністю, практичною значущістю, оригінальністю, її зміст, структура та оформлення в цілому відповідають обраній темі та вимогам до магістерських робіт і заслуговує оцінки «відмінно».

Рецензент
к. психол. н., доц.

Т. І. Щербак